

Rikosuhrimaksun aiheeton määrääminen

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa on kiinnitetty huomiota Etelä-Pohjanmaan kärjäoikeuden 10.11.2023 asiassa R 23/738 antamaan tuomioon nro 23/145311. Sen tuomiolauselman mukaan vastaaja oli määrätty suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka häntä vastaan nostettu syyte oli hylätty.

SELVITYS

Asiassa kärjäoikeuden puheenjohtajana toiminut kärjäoikeuden kärjätuomari on antanut asiasta apulaisoikeuskanslerin pyytämän selvityksen, minkä lisäksi kärjäoikeuden laamanni on 6.3.2025 antanut asiasta lausunnon. Kärjätuomari kertonut, että rikosuhrimaksu on määrätty epähuomiossa. Hänen mukaansa vaatimus oli todennäköisesti vahingossa hyväksytty Ritu-järjestelmässä, minkä seurauksena se oli tullut tuomiolauselmalle.

Kärjäoikeuden laamanni on kertonut lausunnossaan, että kärjäoikeudessa oli ollut tapahtuma-aikaan poikkeuksellisen hankala työtilanne. Sekä kärjätuomarien että kärjäsihteerien osalta oli ollut henkilöstövajausta. Virheen syntymiseen on laamannin käsityksen mukaan osaltaan vaikuttanut asiaa hoitaneen kärjäsihteerin ja puheenjohtajana toimineen kärjätuomarin

poikkeuksellisen suuri tapahtuma-aikainen työmäärä. Käräjätuomari ei ole tuomiolauselmää tarkastaessaan havainnut käräjäsihteerille asiassa tapahtunutta virhettä. Laamanni on todennut, että vastuu virheestä on viime kädessä asian puheenjohtajalla.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on oltava virkatoimissaan huolellinen.

Käräjätuomari on menetellyt asiassa huolimattomuudesta virheellisesti määrätessään vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksun, vaikka häntä vastaan nostettu syyte oli hylätty.

Pidän asiassa tapahtunutta virhettä laamannin lausunnossa esiin tuoduissa olosuhteissa siinänsä ymmärrettävänä. Kiinnitän kuitenkin käräjätuomarin huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen rikosuhrimaksua koskevan sääntelyn soveltamisessa.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Outi Lehvä